

Doložka automatizované konverze do dokumentu v elektronické podobě

Tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické pod pořadovým číslem **265212-000-220711121848**, skládající se ze **3** stran, odpovídá obsahu dokumentu, jehož převedením vznikl.

Konverzí dokumentu se nepotvrzuje správnost a pravdivost údajů obsažených v dokumentu a jejich soulad s právními předpisy.

Vstup bez viditelného prvku.

Subjekt, který konverzi provedl: **Ministerstvo financí, IČ: 00006947**

Konverze byla provedena dne: **11.07.2022**

Poznámka:

Kontrolu zaevidování této ověřovací doložky lze provést v centrální evidenci ověřovacích doložek přístupné způsobem umožňujícím dálkový přístup na adrese <https://www.czechpoint.cz/overovacidolozky>.

265212-000-220711121848

Ing. Zbyněk STANJURA
ministr financí

PID: MFCRCXJEJP
Č. j.: MF-17015/2022/1201-8
Počet stran: 3

Praha, 8. 07. 2022

Vážená paní předsedkyně,
Vážený pane předsedo,
Vážený pane primátore,

obdržel jsem Váš dopis ze dne 2. 6. 2022, jímž jste se na mně a předsedu vlády obrátil(a) ve věci **kompenzačního řešení ve prospěch územních rozpočtů k úhradě dopadů v souvislosti s uprchlickou krizí z území Ukrajiny a v důsledku růstu inflace**, resp. zejména růstu cen energií.

K uvedenému sděluji, že Vašemu požadavku bohužel nelze v současné ekonomické situaci státního rozpočtu vyhovět.

Je to především státní pokladna, která vlivem prolínající se covidové, energetické a humanitární krize neplánovaně vynakládá desítky a desítky miliard na obranná, humanitární, sociální, zdravotní a další opatření, mnohdy s dopadem do dalších let.

Z hlediska inflace musí stát zajistit mimořádné valorizace důchodů, vymezeným rodinám s dětmi poskytnout jednorázový příspěvek na dítě. Poskytovány jsou adresné sociální dávky nejpotřebnějším – došlo ke zvýšení příspěvku na bydlení, životního a existenčního minima, atd. Vláda chystá úsporný energetický tarif a také zavedla nebo chystá řadu daňových opatření (přechodné snížení spotřební daně z nafty a benzínu, zrušení silniční daně pro vozidla do 12 tun, atd.). V souvislosti s uprchlickou vlnou stát pomáhá humanitární i obrannou pomocí, ale také finanční dávkou a úhradou pojistného na veřejné zdravotní pojištění příchozím běžencům. Stát vynakládá prostředky na jejich ubytování, adaptační a integrační aktivity, atd.

Stát přistoupil i k podpoře samospráv. Obcím nabízí pomoc při rozšíření ubytovacích kapacit nouzového ubytování, hradí výdaje spojené s ubytováním uprchlíků, chystá se řešit zvýšené provozní náklady poskytovatelů sociálních služeb, atd. Stát přitom pokrýval naprostou většinu negativních dopadů už během pandemie covid-19. Pro srovnání, z územních rozpočtů zásadní výdaje na řešení důsledků této pandemie neplynuly, ačkoli samosprávy mají na bankovních účtech dlouhodobě velmi významné finanční rezervy, které v současné době přesahují 300 mld. Kč.

Je nepopiratelné, že územní samosprávy v předešlých obdobích požadovaly a také obdržely mnohé dotační, kompenzační a daňové zdroje od státu. Z hlediska gesce Ministerstva financí bych ale zmínil nejen Vámi citované prostředky podle zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS COV-2, ale především četné novelizace zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (RUD), které zejména obcím opakovaně přinesly desítky miliard korun.

Lze konstatovat, že společným jmenovatelem novelizací RUD byl požadavek samospráv na minimalizaci negativních dopadů do jejich rozpočtů. Novelizace se tak odehrávaly výlučně na úkor daňových podílů státního rozpočtu. Uvedené platí i pro poslední novelu RUD účinnou od 1. 1. 2021, díky níž obce a kraje za minulý rok úhrnem získaly zhruba tři desítky miliard (novela přinesla navýšení daňových podílů na 9,78 % krajům a 25,84 % obcím). Již za rok 2021 tak daňové příjmy obcí a krajů přesáhly hodnoty dosažené v roce 2019, a například v porovnání s rokem 2005 vzrostly na dvojnásobek.

Rád bych v této souvislosti připomněl, že citovaná novelizace měla zajistit, že tíži ztrát ze zrušení tzv. superhrubé mzdy, resp. z daňového balíčku, ponese státní pokladna víceméně sama. Jde tedy o nastavení RUD zřetelně v neprospěch státu. Nadto lze očekávat, že dynamika daňových příjmů obcí a krajů za tento rok i díky vysoké míře inflace značně vzroste.

Rovněž nelze pominout skutečnost, že za situace, kdy rostou sdílené daně, obce snižují dluhy a nebyvalým způsobem zvyšují zůstatky na bankovních účtech, přičemž jejich investiční aktivita stagnuje. Pro ilustraci, provozní saldo obcí, což je indikátor vyjadřující volné finanční prostředky po uhrazení provozních výdajů určené na investice a další rozvoj obce, dosáhlo v roce 2021 hodnoty 97,1 mld. Kč. Investice z vlastních zdrojů obcí však byly pouze 73,9 mld. Kč, což znamená, že 23,2 mld. Kč nebylo využito a zůstalo na účtech. Pokud se podíváme na období let 2013 – 2021 zjistíme, že obce nevyužily 131,4 mld. Kč.

Podle aktuální predikce daňových příjmů vzrostou daňové příjmy obcí v roce 2022 meziročně o 13,4 mld. Kč a v roce 2023 o dalších 23,7 mld. Kč. Platné nastavení RUD a jejich aktuální finanční situace tedy obcím a krajům poskytuje dostatečný finanční polštář pro složitější období.

Čelíme dosud nepoznaným výzvám a domnívám se, že jednou z nich je i schopnost každého akceptovat, že ponese určitý díl odpovědnosti i nákladů současné situace. Bezesporu to bude i nadále stát, který bude mít na svých bedrech největší tíži obranných, humanitárních, sociálních, zdravotních i dalších výdajů. Nicméně s ohledem na výše uvedené jsem přesvědčen, že i samosprávy mají vytvořeny veškeré předpoklady k tomu, aby zajistily zvýšené výdaje v rámci vlastních rozpočtů.

S pozdravem

Vážená paní
Mgr. Eliška OLŠÁKOVÁ
předsedkyně Sdružení místních samospráv ČR

Vážená paní
Ing. Veronika VRECIHOVÁ
předsedkyně Spolku pro obnovu venkova ČR

Vážený pan
MUDr. Martin KUBA
předseda Asociace krajů ČR

Vážený pan
Mgr. František LUKL, MPA
předseda Svazu měst a obcí ČR

Vážený pan
MUDr. Zdeněk HŘIB
primátor hlavního města Prahy